

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. október 27.

SPANYOL NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**COMPRESIÓN LECTORA****Általános útmutató**

Jegyzetek készítésénél az olyan nyelvi hibát, amely a megértést nem akadályozza, nem kell hibának tekinteni (pl. helyesírás, nyelvtani hiba).

Részletes útmutató**I.**

0.	1.	2.	3.	4.	5.
b)	c)	d)	a)	c)	d)

II.

6.	Acaba	11.	empieza	16	inventor	7.	primera
0.	actualmente	X	escuela	10.	matriculen	12.	prohibido
9.	contacto	14.	futuro	17	omenaje	15.	retirado
X	corrida	8.	iglesia	X	pasado	13.	triunfar

III.

0.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
A	I	H	F	B	E	G	C	D

IV.

	VERDAD	FALSO
0) Los programas infantiles tuvieron lugar en las dos primeras semanas de julio.	☒	☐
26) Los organizadores ofrecieron programas para los estudiantes de las secundarias.	☐	☒
27) Las actividades se desarrollaron en numerosos centros de enseñanza.	☒	☐
28) Para terminar las actividades todos los participantes visitaron a la alcaldesa en el Ayuntamiento.	☐	☒
29) En la recepción Villalobos y una monitora declararon – mencionando diferentes causas – que esta iniciativa había tenido doble éxito.	☒	☐
30) Según parece el año próximo el Ayuntamiento quiere ampliar esta experiencia positiva.	☒	☐

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Átszámítási táblázat

Dolgozatpont	Vizsgapont
30	33
29	32
28	31
27	30
26	29
25	28
24	26
23	25
22	24
21	23
20	22
19	21
18	20
17	19
16	18
15	17
14	15
13	14
12	13
11	12
10	11
9	10
8	9
7	8
6	7
5	6
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

NYELVHELYESSÉG
COMPETENCIA LINGÜÍSTICA

Általános útmutató

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás is.

Részletes útmutató**I.**

0.	Consulte
1.	Conozca
2.	Infórmese
3.	lleve
4.	manténganse
5.	sean
6.	olvide
7.	acuda

II.

0.	a
8.	d
9.	b
10.	a
11.	d
12.	c
13.	a
14.	b
15.	a
16.	c
17.	b

III.

0.	a
18.	Ø/la
19.	en
20.	las
21.	apagué
22.	de
23.	despertador
24.	Por
25.	Me he vestido/Me vestí

NYELVHELYESSÉG

Átszámítási táblázat

Dolgozatpont	Vizsgapont
25	18
24	17
23	17
22	16
21	15
20	14
19	14
18	13
17	12
16	12
15	11
14	10
13	9
12	9
11	8
10	7
9	6
8	6
7	5
6	4
5	4
4	3
3	2
2	1
1	1
0	0

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

COMPRESIÓN AUDITIVA

Általános útmutató

1. Jegyzetek készítésénél az olyan nyelvi hibát, amely a megértést nem akadályozza, nem kell hibának tekinteni (pl. helyesírás, nyelvtani hiba).
2. Minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható. (A nyelvi vagy helyesírási hibákat nem kell figyelembe venni, amennyiben a válasz érthető.)

Részletes útmutató

I.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
c	d	b	a	c	c	a	b	c

1. ¿Qué observó Humberto Miguel Zubiría durante el encierro?
d.) Vio venir un par de cuernos como cuchillos.
2. ¿Dónde ocurrió el acontecimiento, el cabezazo con la testuz?
b.) A pocos metros del callejón de la plaza.
3. ¿Qué hizo Humberto Miguel Zubiría después del cabezazo?
a.) Después de levantarse agarró su vara para dirigir de nuevo al toro al callejón.
4. ¿En qué estado se encontraba Humberto Miguel Zubiría después del cabezazo?
c.) Parecía un milagro verle sonriente y sin apenas rasguños en el rostro.
5. ¿Qué profesión tiene Humberto y desde cuándo trabaja en los Sanfermines?
c.) Es carnicero y corredor en los Sanfermines desde los 16 años, es pastor desde hace 6.
6. ¿Para qué sirve la vara que llevan los pastores durante el encierro?
a.) Sirve para imponer respeto al animal y también para dar un toque de vez en cuando a los malos corredores, que pretenden pegarse desde atrás.
7. ¿Qué suelen hacer los incautos durante los encierros?
b.) Los incautos arrollan a los pastores y se echan literalmente a los lomos del último toro de la manada al final del tramo.
8. ¿Qué tipo de herida sufrió un californiano de 22 años?
c.) Una cornada de 12 centímetros en el trasero con pronóstico grave.

II.

Cantidad de comida que se desperdicia al año	España:	0. entre el 10 y el 15 %/unos sesenta kilos
	Estados Unidos:	9. el 40 % de la comida comprada
	Reino Unido:	10. entre el 20 y 30 %
El desperdicio de diferentes tipos de establecimientos	Supermercados e hipermercados:	11. el 20 %
	Hogares españoles:	12. entre el 10 y el 15 %
	Restaurantes y comedores:	13. mucho más / está muy por encima
Factores que promueven el desperdicio (2)	14. pérdida de la tradición culinaria/ modificación de las estructuras familiares/ los cambios en los hábitos de compra/	
El desperdicio según sectores sociales	Los que desperdician más:	15. los que viven solos
	Los que desperdician la menos comida:	16. los mayores de 65 años

III.

VERDAD FALSO

1) Su profesión es técnico en ingeniería agronómica.	☒	☐
17) Empezó a probar los diferentes tipos o calidades de café y sintió que el catador de café podía ser una profesión muy interesante para él.	☒	☐
18) Cuando empezó a catar café todavía no tuvo las calidades necesarias de sentir su acidez, la dulzura, el salado, el amargo, pero con la práctica las consiguió.	☐	☒
19) Antes de ser catador ya tomaba cuatro cafés diarios.	☒	☐
20) Suele tomar dos cafés poco cargados por la mañana, uno muy cargado después de comer y por la tarde una taza más suave.	☐	☒
21) Los órganos más importantes en la catación del café son el olfato y el gusto. Pero participan muy activamente la vista, el tacto y el oído.	☒	☐
22) Las mujeres son mejores para catar café.	☒	☐
23) Existen dos tipos de catación de café, la abierta y a ciegas.	☒	☐
24) Los catadores de café sólo pueden determinar la cosecha del año dado.	☐	☒

A hangfelvétel szövege

Buenos días. A continuación va a escuchar los ejercicios de comprensión auditiva. El examen se compone de tres partes. Los ejercicios que pertenecen a los textos se encuentran en el cuaderno de ejercicios. Va a escuchar dos veces cada texto.

Cada tarea empieza y termina con música. Después de la música tiene 30 segundos para leer su tarea y después escuchará el texto. Cuando el texto termine tiene 30 segundos más para revisar sus respuestas y luego podrá escucharlo por segunda vez. En la segunda audición si la tarea exige tomar más notas se harán pausas de 10 segundos. Después de la segunda audición tiene un minuto más para trabajar.

I. *Lea con atención el ejercicio. Escuche un informe sobre los encierros de San Fermín y elija la respuesta más adecuada entre las que le ofrece el ejercicio. Va a escuchar dos veces el texto. Debe marcar con un círculo la respuesta más adecuada. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

El ángel de la guarda también pasa miedo

Humberto Miguel Zubiría, de 34 años y vecino de Carcastillo (Navarra), vio venir ayer de frente un par de cuernos como cuchillos que le pasaron silbando las orejas. Un toro de la ganadería de Fuente Ymbro quedó rezagado y embistió contra este pastor de los encierros de San Fermín, propinándole un cabezazo con la testuz a pocos metros del callejón de la plaza. Durante un escalofriante segundo, el flequillo quedó atrapado entre las vallas del recorrido y la imponente cornamenta. Después salió despedido hacia la derecha y se levantó del suelo sin mirarse, como suele decirse de los toreros valientes. No tardó mucho en agarrar su vara para dirigir de nuevo al toro hacia el callejón. “ Me he visto cazado”, declaraba después. Parecía un milagro verle sonriente y sin apenas rasguños en el rostro. "Cuando me di cuenta de que no tenía cornada terminé de hacer mi trabajo, que consiste en lograr que los toros lleguen a la plaza lo antes posible". Carnicero de profesión y corredor en los Sanfermines desde los 16 años, es pastor desde hace seis. "También nos encargamos de enchiquerar vacas en la plaza, bajar los bueyes a los corrales del Gas, dirigir el encierrillo de la noche, embarcar los sobrereros... Nosotros conocemos el terreno de los toros, sabemos si van a galopar hacia arriba o hacia la izquierda. La vara que llevamos sirve de respeto para el animal y también para dar un toque de vez en cuando a los malos corredores, esos que pretenden pegarse desde atrás".

Precisamente ayer, algunos incautos arrollaron a los pastores y se echaron literalmente a los lomos del último toro de la manada al final del tramo de la calle de Estafeta. El morlaco se dio la vuelta como diciendo: "Aquí estoy yo, dejen de tocarme el rabo". Así se culminó un encierro que duró tres minutos y 44 segundos. Tres minutos antes, otro de los Fuente Ymbro propinaba una espectacular voltereta a un tipo con pantalón corto en la curva de Mercaderes con Estafeta. El olor de las bestias avanzó pegado al lado izquierdo de la calle, donde el californiano de 22 años, W.M.D., recibió a la altura del número 37 una cornada de 12 centímetros en el trasero con un pronóstico grave.

(ELPAÍS.com - 10/07/2008)

II. *Escuche con atención la información sobre el desperdicio de comida en los países desarrollados y especialmente en España y tome notas con la ayuda del cuadro sobre lo escuchado. Cuando aparezcan varios datos, es necesario escribir al menos dos. Va a escuchar dos veces el texto. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

Los hogares españoles desperdician 60 kilos de comida por persona al año

Una décima parte de la comida que los españoles compramos cada año acaba en el cubo de la basura: unos 60 kilos de alimentos por persona y año, lo que equivale a unos 150 euros. Frutas o verduras que se pasan, carne o pescado que no huelen bien o lácteos y bollería caducados son algunos ejemplos de productos alimentarios que terminan en el vertedero. En Estados Unidos, la Universidad de Texas valoró en un 40% la cantidad de comida comprada y no consumida por los nacionales de ese país. En el Reino Unido, los datos hablan de entre el 20% y el 30% de alimentos desperdiciados.

En España, los gestores de supermercados e hipermercados admiten de forma anónima que tiran alrededor del 20% de los alimentos frescos, así como de carne y pescado. Cristóbal Gómez, profesor de Sociología de la UNED y experto en cuestiones relacionadas con la alimentación, estima que lo desperdiciado en los hogares españoles se mueve entre el 10% y el 15% de lo comprado y que en los restaurantes y comedores colectivos el total de lo que termina en el cubo de la basura está muy por encima de eso.

Gómez explica que son varios los factores que perjudican el aprovechamiento de los alimentos, como la progresiva pérdida de la tradición culinaria, la modificación de las estructuras familiares, los cambios en los hábitos de compra. Y añade que todos ellos empujan en la misma dirección: un progresivo incremento de la comida desperdiciada.

Diferentes trabajos internacionales muestran que quienes más desperdician son los que viven solos, seguidos por las parejas jóvenes sin hijos. Y que los que tienen más cuidado con la comida son los mayores de 65 años, que tienen más tiempo para pensar en lo que van a comer y para acudir con mayor frecuencia a los comercios para comprar en menores cantidades.

(Luis Izquierdo | Madrid | 09/07/2008)

III. *Escuche la entrevista a Jorge Alberto Escobar Borja, catador de café y marque con una cruz (X) si lo escrito es verdadero o falso según el contenido del texto. Va a escuchar dos veces el texto. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

- ¿Es catador profesional?
- Mi profesión es técnico en ingeniería agronómica con especialidad en zootecnia, que tiene como objetivo el estudio de las especies mayores y menores: ganado bovino, conejos, cerdos y aves.
- ¿Y cómo termina catando café?
- A raíz de una gran oportunidad que tuve en la cooperativa La Majada en 1990. Es una zona netamente cafetalera y se me presentó la oportunidad de trabajar en el beneficio, específicamente en el área de verificación de calidad en el proceso. Empecé a probar, porque así comienza uno, los diferentes tipos o calidades de café que hay en El Salvador y sentí que podía ser una carrera muy interesante para mi vida.

-
- Pero no es lo mismo trabajar con ganado que con café.
 - Tuve que hacer un cambio radical en mi vida profesional. Vengo de una familia caficultora y me di cuenta de que en el café hay cosas mucho más interesantes de las que uno se imagina. Cuando empecé a probar las primeras tazas de café me di cuenta de que tenía ciertas habilidades sensoriales que me dejaban identificar ciertos sabores básicos del café, como la acidez, la dulzura, el salado, el amargo y algunos sabores específicos, como el achocolatado.

-
- ¿Ya era cafetero antes de ser catador?
 - Vengo tomándome cuatro tazas diarias desde hace 15 años. Dos por la mañana, bien cargadas. La primera muy cargada, preparada en prensa francesa. Una al mediodía y por la tarde una taza más suave.
 - ¿Cómo se da cuenta uno que tiene un paladar capaz de detectar esto?
 - Hay metodologías. Yo me inicié de una manera un poco empírica, pero existe una técnica. Básicamente la catación es una técnica donde uno empieza a ver la habilidad sensorial en saber qué y cuántas papilas gustativas tiene en el paladar.

-
- ¿Y también tiene que ver el olfato?
 - Exactamente. Los órganos más importantes en esta técnica son el olfato y el gusto. Pero participan muy activamente la vista, el tacto y el oído. Es vital la salud de uno, porque el fuerte está en el gusto. Y científicamente, por ejemplo, no es de extrañar que existan mujeres evaluando café.
 - ¿Son mejores para catar café?
 - Exactamente, por naturaleza tienen ese don de diferenciar sabores, por naturaleza y se han encontrado que tienen mayor cantidad de papilas gustativas. Entonces...
 - Sin que le digan que es inferior, ¿puede saber qué tipo de café es?
 - Exactamente. La catación se puede hacer abierta, que me digan qué tipo de café es este, de dónde proviene este café, de quién es este café; o a ciegas, que me pongan un inferior, un comercial, un especial, un “Taza de Excelencia” o una variedad y yo puedo muy bien distinguir de acuerdo con los resultados.
 - O sea, ¿usted puede llegar y decir: este es cosecha del 79, una buena cosecha?
 - Se puede. Lo único que en el café puede suceder algo así en dos cosechas anteriores. Primero empiezo a oler el aspecto del café y distingo que no es cosecha de este año.

(ELFARO.NET / El primer periódico digital latinoamericano - 14 de julio de 2008)

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Átszámítási táblázat

Dolgozatpont	Vizsgapont
24	33
23	32
22	30
21	29
20	28
19	26
18	25
17	23
16	22
15	21
14	19
13	18
12	17
11	15
10	14
9	12
8	11
7	10
6	8
5	7
4	6
3	4
2	3
1	1
0	0

EXPRESIÓN ESCRITA**ÍRÁSKÉSZSÉG**

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

*Első feladat***A javítás alapelvei**

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és szöveghossz	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	13 pont

2. Amennyiben a dolgozat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó kevesebbet vagy többet ír a megadott szöveghossznál.
4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom és szöveg

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat. Egyes vizsgafeladatoknál a tartalom értékelésénél a segédanyag tartalmi információi is irányadóak lehetnek. Ekkor azt is figyelembe kell venni, hogy a vizsgázó írásműve nem tartalmaz-e sokkal kevesebb információt, mint az a segédanyag alapján várható lenne. Amennyiben azonban a feladat nem tartalmaz erre vonatkozó utasítást, akkor nem kérhető számon a vizsgázón az összes segédanyagban megjelenő információra való reagálás.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is.

A nyelvi okokból érthetetlen szövegrészeket a Tartalom szempontnál nem lehet értékelni. Ez vonatkozik a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészekre is. Az ilyen típusú hibákat figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át és jó nyelvi környezetben használ.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

A szöveg hossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Formai jegyek és hangneme

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

Amennyiben a vizsgázó törekedett a levélforma betartására, azaz kísérletet tett a levélforma minimális megtartására (van elfogadható megszólítás és aláírás), a dolgozat nem értékelhető 0 ponttal. 0 pont akkor jár, ha hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás, illetve ha a vizsgázó nem levelet írt. Elfogadhatónak tekinthető minden olyan megszólítás és elköszönés, ami „emlékeztet” a helyes formákra.

A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor mindkettő csak elfogadhatónak tekinthető. Nem fogadható el az aláírás abban az esetben, ha ellentmond a levél tartalmának és/vagy hangnemének.

Félhivatalos levél esetén *fejléc* a belső címzéssel pl.:

Señor Antonio Pérez
Director
Curso de idiomas
Zaragoza

(a levél bal felső sarkában).

Megszólítás

Helyes megszólítások pl.:

Estimado/estimada.....:
Muy Señor mío:
Muy Sres. míos:
Apreciado señor:
Excelentísimo señor:
Querido/querida.....:
Cariño:

Dátum

Helyes dátum: Budapest, 17 de abril de 2003. – a levél jobb felső sarkában

Elfogadható dátum: Budapest, 17. 04. 2003. – a levél jobb felső sarkában

Elköszönés

Helyes elköszönés pl.:

Saludos cordiales,
Quedo a su disposición y le saludo atentamente,
En espera de sus noticias les saludo atentamente,
Un saludo afectuoso,
Un abrazo,
Un fuerte abrazo,
Un beso,

Aláírás

Helyes aláírás pl.:

Ana Nagy
Anita

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek,
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Az adott szinten bizonyos nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés nyelvtani és helyesírási hibáit is figyelembe kell venni.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ① (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √2 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 3– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, vagy nyelvi okok miatt nem érthető, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = D

Megszólítás = M

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

D (nagybetű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√A (hiányjel és nagybetű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott nagybetű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Nyelvhelyesség

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

_____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

—→ (nyíl) = szórendi hiba,

_____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)*Tartalom és szöveg hossz*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó megfelelően dolgozta ki a témát, és elérte a megadott szövegmennyiséget (50–80 szó).	A vizsgázó általában megfelelően tárgyalta a témát, és legalább 40–50 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó csak részben megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg 40 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg nagyon rövid. vagy: A vizsgázó más témáról ír.

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Helyes a megszólítás, az aláírás, a dátum és az elköszönés.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Van helyes megszólítás és aláírás, valamint elfogadható dátum és elköszönés.	A szöveg formai jegyei még megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás. A vizsgázó törekedett a levélforma betartására.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás. A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a megértést nem zavaró hibát tartalmaz.	A szövegben több hiba fordul elő, a hibák alig nehezítik a megértést.	A szövegben sok hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a megértést.	A szöveg a nyelvi hibák miatt nem érthető.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

2. Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt közöl.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítést és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „traer“ ige helyett a „llevar“ igét), ezt a hibát csak a Szókincs, kifejezőmód szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ (pl. ir en), ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2- (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett vagy nyelvi okok miatt nem érthető, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,
- ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

- _____ (aláhúzás) = lexikai hiba,
- _____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

_____ (aláhúzás) = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

————→ nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

_____ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (2. feladat)**Tartalom**

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg, és elérte a megadott szövegmenyiséget (100–120 szó).</p>	<p>A vizsgázó négy vagy három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg, és legalább 70–100 szó hosszúságú szöveget hozott létre.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt.</p> <p>vagy: A vizsgázó legalább négy irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg, és/vagy a létrehozott szöveg 70 szónál rövidebb.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>vagy: A vizsgázó három vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>vagy: A vizsgázó más témáról írt.</p>

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelő nyelvi eszközök használatával valódi szöveget hoz létre.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó törekszik arra, hogy valódi szöveget hozzon létre.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A mondanivaló nem mindennütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és befejezés.</p> <p>A szövegszerűség csak nyomokban fedezhető fel.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen.</p> <p>Az írásmű izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>Az írásmű annyira rövid, hogy szöveggként nem értékelhető.</p>

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgozatot.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.</p>	<p>A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.</p>